

eID – pase informācijas sabiedrībai

Konference „Vai mēs VARAM piedāvāt labāko pārvaldi
saviem iedzīvotājiem? Jā, IT vienam!”

Rīgā, 14.06.2011.

Galvenie personu apliecinošu dokumentu uzdevumi

- Nodrošināt uzticamu saiti starp identitāti, tiesisko statusu un personu apliecinošu dokumentu
- Nodrošināt, ka personu apliecinošu dokumentu, lai apliecinātu savu identitāti un tiesisko statusu, var izmantot tikai tā patiesais turētājs..
- .. lai īstenotu savas tiesības, uzņemtos saistības un neizvairītos no konkrētai identitātei/tiesiskajam statusam noteiktajiem tiesību ierobežojumiem

Pases

Latvijas brīvvalsts laikā bija noteikts, ka katram pilsonim, sasniedzot 16 gadu vecumu, izņemot aktīvajā karadienestā atrodošos, savas personas apliecināšanai nepieciešama **ārzemju vai iekšzemes pase**

Elektroniskās pase

- Kopš 2007. gada Latvijā tiek izdotas Eiropas Savienības tiesību aktiem atbilstošas pase, kas starptautiskajā vidē pazīstamas kā elektroniskās jeb **e-pases**
- **e-pasē** iekļaujams datu nesējs jeb mikroshēma, kurā glabājas informācija par personu (t.sk. biometrijas dati) un dokumentu, kurus elektroniski parakstījusi izdevējiestāde

Viena no e-pasu pievienotajām vērtībām – automātiskā robežkontrole

Pases primārā funkcija – ceļošanas dokuments

Latvijas Republikas pasē 23 lappuses paredzētas vīzu
ielīmēšanai un iebraukšanas / izbraukšanas zīmogiem

Izaicinājums..

- Sabiedrība kļūst mobilāka ne tikai fiziskā izpratnē, daudz laika pavadot ceļā, bet arī aktīvi darbojoties virtuālajā vidē – sazinoties, veicot darījumus un saņemot publiskos pakalpojumus...
- **Modernam personu apliecinošam dokumentam jānodrošina iespēja apliecināt savu identitāti arī virtuālajā jeb elektroniskajā vidē**

???

Atbilde – personas apliecība jeb eID

Ērts kartes formāta dokuments ikdienas lietošanai

Elektronisks mašīnlasāms ceļošanas dokuments

Rīks autentifikācijai un elektroniskā paraksta radīšanai

Daži fakti par eID (I)

- Turpmāk plānots nodrošināt iespēju **izvēlēties** kādu personu apliecinošu dokumentu saņemt – pasi, personas apliecību (eID) vai abus dokumentus
- Pieteikties eID saņemšanai varēs jebkurā PMLP teritoriālajā nodaļā Latvijā un Latvijas Republikas pārstāvniecībās ārvalstīs
- Plānots, ka par eID izsniegšanu būs maksājama valsts nodeva – vidēji 10 Lati

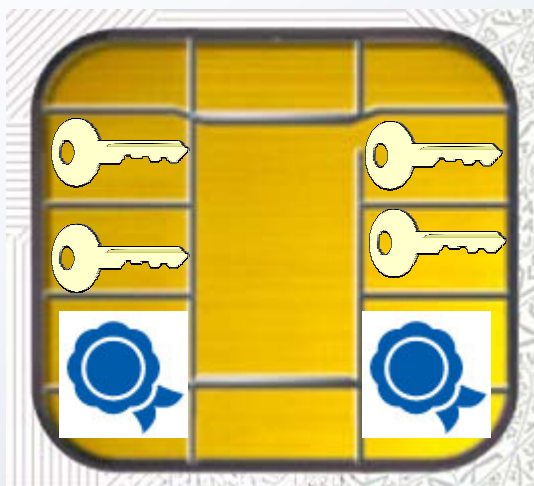

Daži fakti par eID (II)

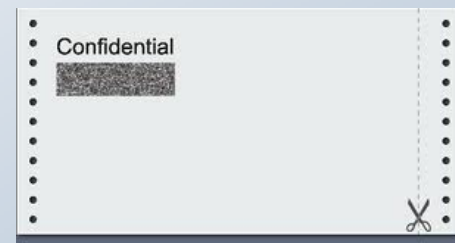
- eID varēs saņemt arī ES pilsoņi un trešo valstu pilsoņi, kas uzturas Latvijā un ir reģistrēti Iedzīvotāju reģistrā
- Saskaņā ar PMLP veikto klientu aptauju tikai eID izvēlētos saņemt **12%**, bet abus dokumentus – eID un pasi – **58%** respondentu
- Tuvāko 5 gadu laikā plānots izsniegt **~1 miljonu** eID, kas nodrošinātu kritisko masu plašākai e-pakalpojumu lietošanai

eID elektroniskie komponenti (I)

Kontakta mikroshēmā iekļauti autentifikācijas un elektroniskā paraksta atslēgu pāri un sertifikāti, ko izsniedzis USPS

PIN1: 1234

PIN2: 123456

Autentifikācijas un elektroniskā paraksta privātās atslēgas tiek aizsargātas katra ar savu PIN kodu. PIN aploksni izsniedz kopā ar eID.

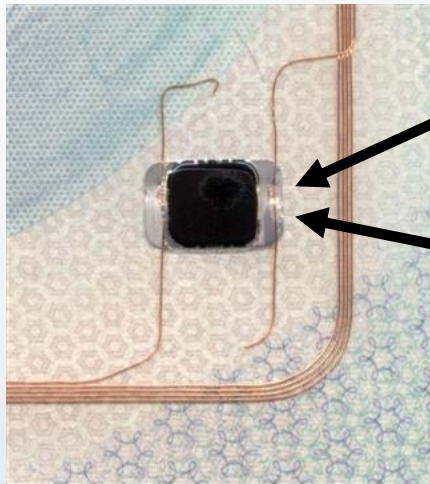

eID elektroniskie komponenti (II)

- Kontakta mikroshēmas operētājsistēma izstrādāta uz Java Card platformas ar Eiropas Savienībā standartizētu IAS-ECC sīklietotni (identifikācija, autentifikācija un elektroniskais paraksts), **kas nodrošinās iespēju nākotnē piekļūt arī citu valstu e-pakalpojumiem**
- Kontakta mikroshēmas atmiņas ietilpība 81KB
- Kontakta mikroshēmā eID dzīves cikla laikā drošā veidā varēs pievienot papildus sīklietotnes papildus funkciju nodrošināšanai, kā arī tiešsaistē atjaunot autentifikācijas un e-paraksta sertifikātus

eID elektroniskie komponenti (III)

Bezkontakta mikroshēma

```
I<LVAPA00000000<271101<11111<<
0111270M160614LVA<<<<<<<<<<<<0
PARAUGS<<PIRMAIS<<<<<<<<<<<<<<<<
```

**Dati par personu un dokumentu no
mašīnlasāmās zonas**

Sejas attēls

**2 pirkstu
nospiedumu attēli**

Iekļautie dati ir elektroniski parakstīti un aizsargāti!

eID starpprogrammatūra

- Starpprogrammatūra nodrošina, lai eID funkcijas varētu izmantot lokālos un tīmekļa lietojumos, piemēram, parakstīt e-pastu e-pasta klientā vai izmantot eID piekļuvei e-pakalpojumiem
- Starpprogrammatūra papildus nodrošina lietotāja saskarni eID pārvaldībai, piemēram, PIN kodu nomaiņai/atbloķēšanai un iekļauto sertifikātu apskatei
- Starpprogrammatūra ir **atvērtā koda** produkts un būs pieejama lejupielādei no PMLP tīmekļa vietnes, papildus nodrošinot izstrādātājiem saskarņu aprakstu eID integrācijai dažādos lietojumos

eID lietošana e-vidē (I)

dators

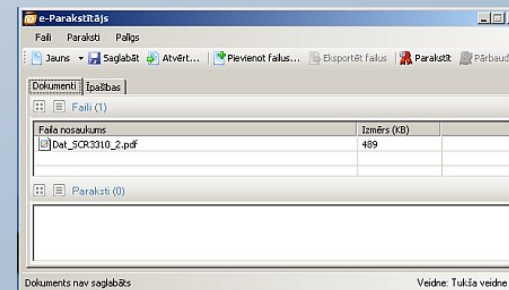
viedkartes lasītājs

eID

starpprogrammatūra

lietojumi

eID lietošana e-vidē (II)

Jūsu identitātes pārbaude! ✕

Lai apliecinātu savu identitāti, lūdzu ievadiet PIN1

eID Pārvaldnieks

E-paraksta pievienošana! ✕

Lai apstiprinātu maksājumu ar e-parakstu, lūdzu ievadiet PIN2

eID Pārvaldnieks

eID ieviešanas projekts

Koncepcija

Tiesību akti

eID sagataves un
starpprogrammatūra

Infrastruktūra

Sertifikācijas
pakalpojumi

Uzsākts **2010. gada 10. februārī** (apstiprināta eID koncepcija)

Pakalpojuma nodrošināšana klientiem no

2012. gada 2. janvāra

Programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes "Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība" projekts „**Pasu sistēmas un Vienotās migrācijas informācijas sistēmas (VMIS) attīstība elektronisko identifikācijas karšu un elektronisko uzturēšanās atļauju (karšu) izsniegšanai**”. Galvenās aktivitātes:

- 1) Pasu sistēmas un VMIS programmatūras papildinājumu izstrāde
- 2) VMIS Uzturēšanās atļauju apakšsistēmas un Darba atļauju apakšsistēmas programmatūras izstrāde
- 3) Pasu sistēmas un VMIS tehniskās infrastruktūras konsolidācija un modernizācija
- 4) eID personalizācijas iekārtas iegāde

Globālās tendences eID jomā

- Pasaulē ikgadēji izsniegto eID skaits līdz 2015. gadam **pieaugs par 54%**
- Valstu skaits, kas izsniedz eID pieaugs no 29 (2010. gadā) līdz 82 (2015. gadā)
- Pasaulē apgrozībā esošo eID skaits 2015. gadā var sasniegt **2.6 miljardus**
- Analītiķu vērtējumā šis pieaugums (ar gandrīz pilnīgu pārklājumu Eiropā) „**veicinās strauju e-pārvaldes pakalpojumu attīstību**”

- Saskaņā ar *Acuity Market Intelligence* veikto pētījumu (Global National eID Industry Report), kura pilnie rezultāti būs pieejami šomēnes

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

Inguss Treiguts

Inguss.Treiguts@pmlp.gov.lv